

LAKIALOITE 42/2002 vp

Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Pykälässä tarkoitettu aloiteoikeus on myös alaikäisillä. Kuitenkaan alaikäisillä ei ole oikeutta osallistua asukkaiden kokouksien päätöksentekoon yhteishallinnosta vuokrataloissa olevan lain mukaan.

Valtioneuvoston selonteossa kansalaisten suoran osallistumisen kehittämisessä todetaan, että lasten ja nuorten ottaminen mukaan toimintoihin heidän kehitystään vastaavasti tasavertaisina yhteistyökumppaneina antaa kokemuksia siitä, että jokainen voi halutessaan vaikuttaa ja että myös pienen ihmisen toimilla on merkitystä. Lisäksi selonteossa todetaan, että demokratian tulevaisuuden ydinkysymys on lasten ja nuorten kansalaisiksi kasvaminen.

Euroopan neuvoston ministerikomitea on antanut suosituksen kansalaisten osallistumisesta paikallishallintoon. Suositus painottaa paikallisdemokratian merkitystä ja korostaa vuoropuhelun tärkeyttä kansalaisten ja paikallisten päätöksentekijöiden välillä. Suositus kehottaa jäsenvaltioita edistämään kansalaisten osallistumismahdollisuuksia paikallishallinnossa laajalla toimenpidevalikoimalla lähtien liikkeelle lainsäädännön tarkistamisesta.

Lasten ja nuorten osalta osallistumisen päätöksentekoon ja mahdollisuuden vaikuttaa elin-

ympäristöön olisi mitä luontevinta tapahtua asuinympäristöön vaikuttamalla. Tällöin myös mahdollisuus osallistua tasavertaisena päätöksentekoon mm. vuokra-asuntojen asukaskokouksissa tulee toteuttaa. Koska asukaskokouksissa vanhemmat voivat yhdessä lasten ja nuorten kanssa ottaa esille asuinympäristöön vaikuttavia asioita, mahdollisuus osallistua äänivaltaisena myös lopulliseen päätöksentekoon tarjoaa vanhemmille tavan kasvattaa lapsista aktiivisia ja osallistuvia kansalaisia.

Olisikin syytä myös tutkia, voitaisiinko asukkaiden kokouksien kautta myös lisätä konkreettista päätäntävaltaa esimerkiksi nuorisotilojen ja lasten leikkipaikkojen toiminnasta, koska tunne mahdollisuudesta päättää mm. asuinalueelle tehtävistä yhteisistä hankinnoista on omiaan vähentämään niihin kohdistuvaa ilkeävaltaa. Paikallisdemokratian tukemiseksi asukastoiminnan kehittäminen edelleen kaikista asukkaista lähtien luo pohjaa myös muulle osallistumiselle yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, minkä vuoksi ei ole syytä estää myös alaikäisten kuntalaisten osallistumista asukaskokouksien päätöksentekoon.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä heinäkuuta 1990 yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain (649/1990)
4 §:n 2 momentti ja 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Asukkaiden kokouksen koolle kutsuminen

Asukkaiden kokouksen kutsuu koolle asukas-toimikunta tai, jos sitä ei ole, omistaja. Kokous on myös viipymättä kutsuttava koolle käsittelemään tässä laissa tarkoitettua asiaa, jos sitä vähintään yksi kymmenesosa asukkaista ilmoittamaansa asiaa varten vaatii.

5 §

Äänioikeus ja vaalikelpoisuus asukkaiden kokouksessa

Vaalikelpoisia ovat kaikki talossa vakinaisesti asuvat 18 vuotta täyttäneet henkilöt. Äänioikeutettuja ovat talossa asuvat henkilöt. Äänioikeutettuja ovat myös liike- tai toimistotilojen välittömät haltijat siten, että heillä on kullakin huoneistoa kohden yksi ääni. Talon omistaja ei kuitenkaan ole äänioikeutettu eikä vaalikelpoinen, vaikka hänellä olisi välittömässä hallinnassaan talon huoneisto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 11 päivänä huhtikuuta 2002

Pertti Turtiainen /vas